

عنوان مقاله:

پتانسیل خروجی آب از چین خوردگیهای زاگرس به حوضه آبریز خلیج فارس

محل انتشار:

مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، دوره 35، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

غلامحسن جعفری - دانشیار ژئومورفولوژی، گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

نگس فولادی - کارشناسی ارشد ژئومورفولوژی، گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

چکیدهبهر اثر شکل گیری تنگ ها در رشته کوه زاگرس آب فراوانی به حوضه خلیج فارس هدایت می شود که در صورت نبودن تنگ ها، آب ها موازی با چین خوردگی های زاگرس، به سمت جنوب شرق هدایت می شدند. هدف از پژوهش حاضر برآورد آب انتقال یافته با تنگ های زاگرس است. به این منظور از نقشه های ۱:۵۰۰۰۰ توپوگرافی، ۱:۱۰۰۰۰۰ زمین شناسی، مدل رقومی ارتفاع ایران و منابع کتابخانه ای استفاده شد؛ بنابراین در این پژوهش لایه ایستگاه های هیدرومتری انتخاب و به عنوان نقطه خروجی، زیرحوضه های مسلط به آنها استخراج شد. در پژوهش حاضر روابط بین بارش با ارتفاع هر حوضه برآورد و بر اساس آنها لایه های هم بارش و متوسط بارش هر زیرحوضه محاسبه شد. با در نظر گرفتن وسعت زیر حوضه ها حجم بارش دوره های مدنظر برآورد و با دبی های ایجاد شده مقایسه و تجزیه و تحلیل شد. نتایج حاکی از آن است که با جریان های ناودیدی رشته کوه زاگرس، ۶۹۵،۱۱۰ میلیارد متر مکعب آب به خلیج فارس هدایت می شود. در میان پنج حوضه گیلوان، سیمره، سرتنگ دولاب، قره آغاج و دز زیرحوضه هایی که دبی کم دارند در دامنه های شرقی و زیرحوضه های با دبی زیاد در دامنه غربی تراست اصلی زاگرس واقع شده است. علت تفاوت در دبی دو دامنه را می توان در چند ویژگی زاگرس ردیابی کرد: ۱- شیب دامنه های کوهستانی؛ ۲- موقعیت دامنه ها نسبت به جریان های ورودی؛ ۳- کارست و گسل خوردگی. هرچند حجم دبی حوضه های شرقی نسبت به دبی حوضه های غربی کمتر است، زمان آبدهی آنها طولانی تر است.

کلمات کلیدی:

تنگ، حوضه آبریز، دبی، کارست، زاگرس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1948569>

